

Буковинський державний
медичний університет

Міністерство охорони здоров'я
України

Департамент охорони здоров'я
Чернівецької обласної
військової адміністрації

МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**“СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ ТА
ПРОФІЛАКТИКИ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ
В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ”**

**29-30 вересня 2022 року
м. Чернівці**

**Чернівці
2022**

УДК: 616.5+616.97]-036-07-08-084(063)
С 91

“Сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики дерматовенерологічної патології в умовах реформування медичної галузі”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Чернівці, 29-30 вересня 2022 року). Чернівці: БДМУ, 2022. 176 с. *(Затверджено вченою радою Буковинського державного медичного університету 22 вересня 2022 року, протокол № 3).*

У збірнику представлено матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю “Сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики дерматовенерологічної патології в умовах реформування медичної галузі”. Розглядаються актуальні аспекти діагностики, лікування та профілактики поширених інфекційних і неінфекційних дерматозів та інфекцій, що передаються статевим шляхом, шляхом застосування у медичній практиці новітніх методів діагностики та сучасних засобів системної та топічної терапії, призначення яких базується на засадах доказової медицини, а також актуальні питання оптимізації викладання дерматовенерології здобувачам медичної освіти з урахуванням реформування медичної галузі.

Наукові рецензенти: професор Ольга ДЕНИСЕНКО
доцент Михайло ПЕРЕПІЧКА

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

ISBN 978-617-519-003-6

© Буковинський державний
медичний університет, 2022

I. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ ТА НАДАННЯ НАСЕЛЕННЮ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ ТА ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ЛІКАРІВ-ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІВ В УКРАЇНІ ТА РЯДІ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ

Степаненко Віктор Іванович

завідувач кафедри дерматології та венерології

з курсом косметології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

Свирид Сергій Григорович

професор кафедри дерматології та венерології

з курсом косметології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

Головченко Діана Яківна

доцент кафедри дерматології та венерології

з курсом косметології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

Степаненко Роман Леонідович

професор кафедри дерматології та венерології

з курсом косметології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

Актуальність теми. Важливість організаційно-методологічного аспекту сучасного рівня і підвищення якості надання медичної допомоги пацієнтам дерматовенерологічного профілю обумовлюється великою чисельністю (понад 700 нозологій) різнопланових захворювань шкіри, в тому числі інфекційних і грибкових заразних уражень, а також значною кількістю (понад 20 нозологій) інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом. Крім цього, на сучасному етапі лікар-дерматовенеролог має бути обізнаний та володіти сучасними інструментальними діагностичними та лікувальними методами і

засобами пов'язаними з дерматоонкологією, медичною косметологією та рядом інших суміжних напрямків.

Мета. Провести порівняльний аналіз сучасного стану організації підготовки кадрів лікарів-дерматовенерологів в Україні та ряді провідних країн світу.

Матеріали та методи. Представлено результати аналізу організації підготовки кадрів лікарів-дерматовенерологів на сучасному етапі в Україні та ряді провідних країн світу, зокрема у Німеччині, Франції, Великій Британії, США і Японії.

Результати та обговорення. Підготовка кадрів лікарів-дерматовенерологів у Німеччині і Франції є подібною і відбувається шляхом навчання у резидентурі з дерматовенерології протягом трьох років на профільних кафедрах медичних факультетів Університетів, які мають профільні університетські клініки. До програми відповідної підготовки залучені також ряд субспеціальностей, зокрема алергодерматологія, мікологія, андрологія, медична косметологія, флебологія, оперативне лікування хвороб шкіри.

У Великій Британії підготовка кадрів дерматовенерологічного напрямку та організація надання дерматовенерологічної допомоги суттєво відрізняється в організаційно-методичному плані у порівнянні з більшістю країн Європи. Першочергово потрібно відзначити, що у Великій Британії дерматологія та венерологія є окремими спеціальностями. Попередня підготовка кадрів за спеціальністю «Дерматологія» передбачає обов'язкове проходження навчання з загальної медичної післядипломної освіти протягом трьох років. Крім цього, лікар має успішно пройти усні, письмові та клінічні іспити з загальної медицини та стати членом Королівського коледжу лікарів. Тільки відповідні лікарі можуть бути допущені до підготовки за спеціальністю «Дерматологія» з тривалістю навчання протягом чотирьох років. Відносно назви спеціальності «Венерологія» потрібно зазначити, що ще понад 50 років тому назад з метою уникнення психосоматичних стигм відповідну назву у Великій Британії було змінено на спеціальність «Сечостатева медицина». На теперешній час ця назва спеціальності є також визнаною в країнах, що є членами Європейського Союзу. Допуск до підготовки лікарів за спеціальністю «Сечостатева медицина»,

тривалість якої становить чотири роки також передбачає проходження навчання протягом двох років та успішне екзаменаційне випробування за спеціальностями «Загальна внутрішня медицина» або «Акушество та гінекологія». Підготовка лікарів за спеціальністю «Сечостатева медицина» передбачає також проходження спеціалізації ВІЛ/СНІД – інфекції.

У США лікарі спочатку протягом року мають пройти навчання в інтернатурі та успішно скласти іспити із загальної медицини, хірургії або педіатрії. Тільки після цього лікарі мають право приймати участь у конкурсі для зарахування у спеціалізовану резидентуру з дерматології. Термін навчання становить три роки. У подальшому лікарі-дерматологи можуть продовжувати навчання за субспеціальностями (дерматопатологія, дерматологічна імунологія, хемохірургія). Завершальним етапом навчання є проходження іспиту для отримання первинного сертифікату у Американській раді дерматології. У подальшому лікарі повинні дотримуватись вимог з виконання програми безперервної професійної освіти та періодично проходити атестацію.

Післядипломна підготовка лікарів-дерматовенерологів у Японії здійснюється у спеціалізованих інститутах дерматології протягом п'яти років з обов'язковим складанням екзамену та отриманням сертифікату. У Японії венерологія є складовою спеціальності «Дерматологія». Отриманий сертифікат лікаря-дерматолога повинен підтверджуватися через кожних п'ять років. Обов'язковими умовами для підтвердження сертифікату є необхідність отримання певної кількості «балів» за участь у профільних конференціях, конгресах, вебінарах, а також за проходження курсів підвищення кваліфікації.

В Україні підготовка лікарів за спеціальністю «Дерматовенерологія» здійснюється шляхом навчання в інтернатурі. Вимогою для зарахування в інтернатуру з відповідної спеціальності є наявність у лікаря після закінчення навчання у медичному університеті другого (магістерського) рівня (диплома спеціаліста – для випускників до 2021 року) за спеціальністю Медицина (Лікувальна справа), галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Відповідно до Наказу МОЗ України від 22 червня 2021 року №1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію», тривалість підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «Дерматовенерологія»

становить два академічні роки. При цьому освітня частина навчання (у закладі вищої або післядипломної освіти) становить шість місяців (по три місяці щорічно), а практична частина (на базі стажування) 16 місяців. На виконання відповідного Наказу МОЗ України підготовка в інтернатурі за спеціальністю «Дерматовенерологія» розпочалася у серпні 2022 року згідно з затвердженим новим графіком освітньої та практичної частини, з загальною тривалістю 24 місяці. Оновлена програма навчання в інтернатурі зі спеціальності «Дерматовенерологія» передбачає вивчення основ шкірних та венеричних хвороб інфекційних, неінфекційних хвороб шкіри, спадкових дерматозів, онкопроліферативних та доброякісних утворень шкіри, елементів ревматології та алергології, а також патогістологічних та серологічних методів об'єктивізації. Відповідна нова навчальна програма по ряду аспектів є частково наближеною до Європейських стандартів післядипломної підготовки медичних спеціалістів.

Висновки. Представлений сучасний стан та аналіз організації підготовки кадрів лікарів дерматовенерологів у ряді провідних країн світу та в Україні вказує на відсутність єдиного підходу, зокрема за структурою спеціальності термінів навчання та навчальних програм. При цьому, відслідковується тенденція до збільшення тривалості навчання. Відповідна тенденція є на нашу думку цілком правомірною і раціональною. Це обумовлюється не тільки великою чисельністю різнопланових нозологічних захворювань дерматовенерологічного профілю, а і зростаючою кількістю новітніх медико-біологічних діагностичних і терапевтичних технологій, які на теперешній час запроваджуються в дерматовенерології. Крім цього, постійне отримання новітніх наукових даних з етіопатогенезу різних захворювань шкіри потребує мультидисциплінарного підходу до їх комплексного лікування, що вимагає опанування лікарями-дерматовенерологами більш поглиблених знань, зокрема з ряду суміжних медичних спеціальностей.

Наведені дані є результатами виконання науково-дослідної роботи (номер державної реєстрації: 0121U108877).